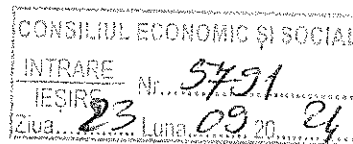

Expunere de motive

Propunerea are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

În prezent, numărul total de persoane cu dizabilități comunicat de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, este de 931.839 persoane. Dintre acestea 916.107 persoane se află în îngrijirea familiilor și/sau trăiesc independent și 15.737 persoane se află în instituțiile publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități, coordonate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități. Prin Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, denumită în continuare Convenție, România a ratificat Convenția, iar prin Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenție a fost înființat Consiliul de monitorizare a implementării Convenției – mecanism de monitorizare, Autoritatea pentru Persoanele cu Dizabilități a fost desemnată mecanism de coordonare a implementării Convenției, iar la nivelul Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, Ministerului Justiției, Ministerului Fondurilor Europene și Ministerul Comunicațiilor a fost înființat câte un punct de contact pentru implementarea prevederilor Convenției. Pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 33, alin. (2) - "Statele părți, în conformitate cu propriile sisteme juridice și administrative, își vor menține, consolida, desemna sau stabili fiecare un cadru care să includă unul ori mai multe mecanisme independente, după cum este cazul, pentru a promova, proteja și monitoriza implementarea prezentei convenții.

În ceea ce privește funcționarea Consiliului de monitorizare, este urgentă suplimentarea numărului de inspectori de monitorizare și de funcționari publici pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor asumate atât din perspectiva obiectului de activitate cât și din perspectiva respectării principiilor legalității, eficienței, eficacității și transparenței în administrația publică.

Consecințele reglementării actuale constau în îngreunarea desfășurării activității Consiliului de monitorizare și, ca rezultat final, la o mai slabă acoperire a instituțiilor supuse monitorizării, la o mai slabă monitorizare a exercitării drepturilor persoanelor cu dizabilități din instituțiile respective, de asemenea, la neîndeplinirea cerințelor din Convenție de către statul român.

Prin urmare, modificarea art. 8 din legea de înființare și funcționare a Consiliului de Monitorizare trebuie realizată în sensul creșterii numărului de inspectori de monitorizare pentru a putea efectua un număr mai mare de vizite de monitorizare.

Consecința neadoptării acestor modificări constă în încălcarea prevederilor legale de mai sus și imposibilitatea instituției noastre de a-și organiza și desfășura activitatea în mod eficient și corespunzător scopului pentru care a fost înființată.

De asemenea, având în vedere liniile de finanțare din fonduri europene deschise pentru România în perioada imediat următoare și necesitățile de finanțare identificate la nivelul Consiliului de monitorizare, este necesară introducerea în lege a posibilității Consiliului de a accesa fonduri europene și de a putea finanța activități de promovare a Convenției și diseminare a rezultatelor vizitelor de monitorizare din alte fonduri, donații și sponsorizări. De asemenea, aceste fonduri sunt necesare pentru elaborarea de instrumente de monitorizare în colaborare cu alte instituții, organizații neguvernamentale, experți naționali și internaționali pentru implementarea de proiecte în domenii în care expertiza și experiența inspectorilor de monitorizare este decisivă.

Consecința neadoptării unor modificări în acest sens conduce la solicitarea în mai mare măsură a bugetului de stat pentru activități și acțiuni ce pot fi finanțate și din alte fonduri, interne sau externe, donații și/sau sponsorizări.

Nevoia permanentă de eficientizare și actualizare a activității Consiliului de monitorizare este justificată și prin multiplele schimbări legislative și de organizare și funcționare ce au loc la nivelul instituțiilor supuse monitorizării, scopul principal al activității Consiliului fiind asigurarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități și prin asta, îmbunătățirea calității vieții acestora.

Modificările și completările cuprinse în prezentul text au izvorât din piedicile întâmpinate în activitatea Consiliului de Monitorizare din ultimii 3 ani și sunt necesare pentru o mai clară definire a atribuțiilor Consiliului și a modului prin care acestea pot fi duse la îndeplinire, dar și pentru buna funcționare a activității unei instituții publice. Astfel, textul aduce noutăți privind modalitățile prin care Consiliul de Monitorizare promovează prevederile Convenției Națiunilor Unite, clarifică activitățile ce vor fi desfășurate în timpul vizitelor de

monitorizare, stipulează modalitatea de îndeplinire a condiției specifice de ocupare a funcției publice de inspector de monitorizare și definește domeniile de studii necesare pentru ocuparea funcției, înlocuirea "expertului independent – reprezentant al societății civile" cu "colaborator extern – reprezentant al societății civile" întrucât nu există o definiție a expertului independent în legislația actuală. Acest ultim aspect este de natură să producă confuzie în selecția colaboratorilor externi ce urmează să facă parte din echipele de vizitare.

Totodată, prin actualul text se modifică și perioada de întocmire a raportului de vizită de către echipa de vizitare, prin micșorarea termenului de la 30 de zile la 10 zile. Această modificare este motivată de faptul că situațiile descoperite în teren, prin natura activității desfășurate de inspectorii de monitorizare, necesită o intervenție rapidă a celorlalte autorități ale statutului, competente să dispună măsuri și să aplice sancțiuni, acolo unde este cazul.

Față de cele prezentate mai sus, vă supunem spre dezbatere și adoptare, în procedură de urgență, prezenta propunere legislativă.

Inițiatori:

IOAN CHINA HARIUS PSD
MIREA SIMINICA PSD
MATEI C-TIN BOGDAN
RUYAN ION CRISTINEL
STOICHEI CRISTINA PSD
NOTARU ION PSD
RUYAN CRISTINEL
NEAGU IONUT A.U.R.
VICOL COSTEL USR
LASSLO ATTILA USMR
NOVAK LEVENTE USMR
KOVACS IRINA USMR
Munteanu Lucian USMR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 5791
IEȘIRE	
ZIUA	23
LUNA	09
AN	2024

PROIECT

Camera Deputaților

Senat

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Articol unic.- Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 21 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Consiliul de monitorizare este desemnat ca mecanism independent pentru promovarea, protejarea și monitorizarea implementării Convenției pentru persoanele cu dizabilități.”

2. La articolul 4 alineatul (1), după litera k) se introduc două noi litere, lit.l) și m), cu următorul cuprins:

„l) încheie protocoale de colaborare cu entități publice sau private care desfășoară activități cu incidență în domeniul său de activitate;

m) poate implementa, singur sau în parteneriat, proiecte cu finanțare internă sau externă, rambursabilă sau nerambursabilă, în domeniul său de activitate.”

3. La articolul 4, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin.(2) și (3), cu următorul cuprins:

„(2) Consiliul de monitorizare poate organiza și finanța acțiuni și activități de comunicare publică în domeniul său de activitate, cum ar fi:

a) campanii, conferințe și evenimente de comunicare pe plan intern, conferințe, forumuri sau reuniuni internaționale;

b) campanii și evenimente de promovare a Convenției;

c) activități de instruire a colaboratorilor/partenerilor externi, în condițiile prevăzute de lege;

d) alte acțiuni și evenimente în domeniul său de activitate.

(3) Acțiunile și activitățile prevăzute la alin.(2) se finanțează din alte fonduri decât cele de la bugetul de stat.”

4. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.5.- (1) Consiliul de monitorizare este condus de un președinte și un vicepreședinte, numiți de către plenul Senatului, cu avizul Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități, la propunerea organizațiilor neguvernamentale care au în statut ca obiect de activitate promovarea și apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și/sau care desfășoară programe de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, precum și a organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități.

(2) Cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea mandatului prevăzut la alin.(6), organizațiile neguvernamentale prevăzute la alin.(1) înaintează, în scris, Biroului permanent al Senatului, propunerile pentru numirea președintelui și a vicepreședintelui Consiliului de monitorizare.

(3) Fiecare dintre organizațiile neguvernamentale prevăzute la alin.(1) va face o singură propunere de candidatură pentru fiecare funcție.

(4) Propunerile de candidatură se înaintează către Biroul permanent al Senatului, împreună cu documentele însoțitoare: CV-ul candidatului, un proiect al candidatului cu privire la aplicarea efectivă a prevederilor prezentei legi.

(5) Biroul permanent al Senatului transmite propunerile de candidatură Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități și dispune publicarea acestora, în termen de 5 zile de la înregistrare, pe pagina de internet a Senatului.

(6) Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități audiază candidații pentru funcțiile de președinte și vicepreședinte și întocmește un aviz care va cuprinde candidaturile admise pentru fiecare funcție. Avizul

se înaintează Biroului permanent al Senatului în vederea adoptării, de către plenul acestuia, a unei hotărâri privind numirea persoanelor în funcțiile de președinte, respectiv de vicepreședinte al Consiliului de monitorizare.

(7) Mandatul președintelui și al vicepreședintelui este de 5 ani și poate fi reînnoit. Mandatul președintelui/vicepreședintelui se poate prelungi până la numirea în funcție a noului președinte/vicepreședinte.

(8) Consiliul de monitorizare are un secretar general. Secretarul general este numit de președinte în condițiile legii.

(9) Funcția de președinte este asimilată funcției de secretar de stat, iar funcția de vicepreședinte funcției de subsecretar de stat.

(10) Președintele are calitatea de ordonator principal de credite. Acesta conduce activitatea Consiliului de monitorizare și îl reprezintă în raporturile cu celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu persoanele juridice și fizice române și străine.

(11) În lipsa președintelui, atribuțiile acestuia sunt îndeplinite de vicepreședinte sau, în cazuri excepționale, de secretarul general.”

5. La articolul 6, partea introductivă și literele c) – e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art.6.- Poate fi numită în funcția de președinte sau vicepreședinte al Consiliului de monitorizare oricare persoană care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

-
- c) are cetățenie română și domiciliul în România;
 - d) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției;
 - e) are expertiză în domeniul drepturilor omului, în mod special în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități.”

6. La articolul 7, partea introductivă și literele d) – f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art.7.- Mandatul președintelui și al vicepreședintelui încetează în următoarele cazuri:

-
- d) dacă nu mai sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art.6;
 - e) deces;
 - f) de drept, la încetarea mandatului.”

7. La articolul 8, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art.8.- (1) Numărul maxim de posturi, exclusiv demnitarii și personalul angajat în cabinetele acestora, este de 65, funcționari publici, personal contractual și inspecitori de monitorizare și se încadrează potrivit legii.

(2) Funcția de inspector de monitorizare este funcție publică cu statut special, pentru ocuparea ei fiind necesară îndeplinirea condițiilor generale prevăzute de lege pentru ocuparea unei funcții publice, deținerea certificatului de integritate comportamentală, prevăzut la art. 3 lit. a) din Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor, precum și pentru completarea Legii nr. 76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare, cu modificările ulterioare, precum și expertiza în domeniul drepturilor omului, în mod special în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități. Expertiza poate fi dovedită cu copii ale diplomelor, certificatelor și a altor documente dobândite în condițiile legii, care atestă absolvirea unei specializării, perfecționări în domeniul drepturilor omului. Procedura de ocupare a funcției publice cu statut special de inspector de monitorizare va fi aprobată prin ordin al președintelui Consiliului de monitorizare în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.”

8. După articolul 8 se introduce un nou articol, art.8¹, cu următorul conținut:

„Art.8¹.- Statutul inspectorului de monitorizare

(1) Condițiile de ocupare a funcției publice cu statut special de inspector de monitorizare sunt cele de la art.8 alin. (2).

(2) Inspectorul de monitorizare are următoarele drepturi:

a) de a beneficia, pe perioada desfășurării vizitelor de monitorizare, de aceleași sporuri la salariu ca și personalul instituțiilor monitorizate;

b) de a beneficia, pe perioada efectuării activității de monitorizare desfășurată într-o localitate situată la o distanță mai mare de 50 km de localitatea în care își are locul permanent de muncă, de o indemnizație zilnică în sumă de 50 lei și decontarea cheltuielilor de cazare la structuri turistice de categoria până la 3 stele inclusiv, conform prevederilor legale. În situația în care nu beneficiază de cazare în aceste condiții, inspectorul de monitorizare are dreptul la o sumă zilnică de 100 lei;

(3) Inspectorul de monitorizare are următoarele obligații:

a) să îndeplinească atribuțiile din fișa postului, să cunoască și să respecte prevederile din Regulamentul intern al Consiliului de monitorizare și Codul de etică și conduită al inspectorului de monitorizare, aprobate la nivelul autorității;

b) să își asume responsabilitatea pentru constatările și recomandările cuprinse în raportul de vizită elaborat după încheierea vizitei de monitorizare;

c) să respecte și să asigure confidențialitatea datelor și informațiilor care îi parvin urmare a exercitării funcției de inspector de monitorizare.”

9. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.9.- (1) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Consiliului de monitorizare se asigură integral de la bugetul de stat. Aceste cheltuieli vor include și acoperirea costurilor de transport, cazare și masă ale colaboratorilor externi. Proiectul de buget se întocmește de către președintele Consiliului de monitorizare și se înaintează Ministerului Finanțelor Publice, pentru a fi inclus în proiectul legii bugetului de stat.

(2) Salarizarea personalului Consiliului de monitorizare, a președintelui și vicepreședintelui se realizează corespunzător funcțiilor similare din aparatul celor două Camere ale Parlamentului, în condițiile legii.

(3) În termen de maxim 60 de zile se vor solicita grilele de salarizare de la cele două Camere ale Parlamentului.

(4) În situația în care există funcții specifice care nu se regăsesc în anexele la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se vor aplica prevederile art.28 alin.(2) din actul normativ menționat.

(5) Plata colaboratorilor externi ai Consiliului de monitorizare, prevăzuți la art. 14 alin. (1), se face în limita sumelor alocate cu această destinație în bugetul anual al Consiliului de monitorizare, pentru fiecare vizită, pe baza protocolului-cadru încheiat între președintele Consiliului de monitorizare și colaboratorii externi selectați conform art.14 alin.(2) și (3).”

10. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.10.- Activitatea de monitorizare a implementării Convenției în instituțiile prevăzute la art.2 alin. (2) se realizează prin vizite de monitorizare și prin informarea, în orice mod, asupra respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități de către aceste instituții.”

11. La articolul 11 alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) să urmărească implementarea recomandărilor făcute cu ocazia vizitelor anterioare în instituțiile prevăzute la art. 2 alin. (2) (vizite de follow-up).”

12. Articolul 12 alineatul (1), litera j) se modifică și va avea următorul cuprins:

„j) dreptul de a menține legătura cu Comitetul pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, de a trimite acestuia informații și de a se întâlni cu membrii săi; dreptul de a menține legătura cu organizații internaționale, precum și dreptul de a participa, în calitate sa de mecanism de monitorizare, la conferințe, sesiuni de lucru și seminarii internaționale în domeniul respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități și al mecanismelor independente de monitorizare;”

13. La articolul 12, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin.(2), cu următorul cuprins:

„(2) În vederea realizării scopului său prevăzut la art.4 alin.(1), Consiliului de monitorizare îi este asigurat dreptul de a înainta comisiilor de specialitate propuneri de modificare legislativă.”

14. Articolul 12¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.12¹.- Consiliul de monitorizare dispune de un parc auto propriu format din 8 autovehicule din care cel puțin 2 accesibilizate pentru persoane cu dizabilități fizice, cu posibilitatea suplimentării acestuia din alte surse extrabugetare. Consumul de carburant și modul de utilizare a parcului auto se stabilesc conform prevederilor legale în vigoare.”

15. La articolul 13, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În termen de 48 de ore de la data survenirii decesului notificat instituțiile vor trimite o a doua notificare, care va cuprinde cel puțin următoarele informații: denumirea și adresa instituției, numele conducătorului instituției și al medicului care a constatat decesul, numele, dizabilitatea și vârsta persoanei decedate, cauza decesului, dacă persoana decedată avea sau nu aparținători și datele de contact ale acestora, precum și modul de îndeplinire a obligației instituției de sesizare a organelor judiciare, potrivit legii, cu privire la aceste decese. Modelul notificării se aprobă prin ordin al președintelui Consiliului de monitorizare.

(3) Notificările prevăzute la alin. (1) și (2) se transmit prin sistemul electronic unitar de raportare și evidență de la nivelul Consiliului de monitorizare.”

16. La articolul 14, alineatele (1) - (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art.14.- (1) Vizitele de monitorizare se desfășoară de echipe de vizitare compuse din 3 membri, dintre care un inspector de monitorizare din cadrul Consiliului de monitorizare și câte 2 colaboratori externi, reprezentanți ai societății civile. Deciziile echipei se iau prin consens sau prin votul majorității membrilor.

(2) Reprezentanții societății civile, în calitate de colaboratori externi, sunt selectați de către o comisie formată din președintele, vicepreședintele Consiliului de monitorizare și 3 inspectori de monitorizare din cadrul acestuia, aleși prin tragere la sorți. Reprezentanții societății civile trebuie să aibă experiență în domeniul drepturilor omului și al drepturilor persoanelor cu dizabilități așa cum sunt prevăzute în Convenție. În selectarea reprezentanților societății civile se va acorda atenție reprezentării echilibrate pe criterii de gen și participării persoanelor cu dizabilități.

(3) Reprezentanții societății civile selectați vor încheia un acord-cadru cu Consiliul de monitorizare. Procedura de selecție și conținutul acordului-cadru se vor stabili prin ordin al președintelui Consiliului de monitorizare.

(4) În urma vizitei de monitorizare echipa de monitorizare formulează recomandări care au ca scop remedierea încălcărilor de drepturi constatate în vederea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități. Recomandările sunt incluse în rapoartele de vizită împreună cu constatările rezultate.

(5) Raportul de vizită se întocmește de membrii echipei de monitorizare, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data finalizării acesteia, iar după aprobarea acestuia de către președintele Consiliului de monitorizare, se comunică instituțiilor vizitate și autorităților publice în subordinea și coordonarea cărora se află acestea și altor autorități, după caz.

(6) Instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de monitorizare, în termen de maxim 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările primite și măsurile dispuse.

(7) Raportul de vizită, precum și răspunsul motivat prevăzut la alin.(6) sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de monitorizare, cu excepția datelor personale.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

VASILE-DANIEL SUCIU

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

NICOLAE-IONEL CIUCĂ